

STATSSTØTTE — ITALIEN

Meddelelse fra Kommissionen til medlemsstaterne og interesserede parter om statsstøttesag N 376/01 — »Støtteordning til fordel for tovbaneanlæg«**Tilladelse til statsstøtte på grundlag af EF-traktatens artikel 87 og 88****(Sager, over for hvilke Kommissionen ikke gør indsigelse)**

(2002/C 172/02)

(EØS-relevant tekst)

Ved brev af 27. februar 2002 har Kommissionen meddelt Italien sin beslutning om ikke at gøre indsigelse over for ovennævnte støtte.

anvendes til befordring af personer og gods i stedet for andre transportformer; ii) anlæg, der anvendes til sport i turistområder og iii) enkeltanlæg, der anvendes til lokal sportsudøvelse. Det var også angivet, hvorledes definitionen af små og mellemstore virksomheder var anvendt på de udvalgte ansøgere.

»I. Sagsforløb

1. Ved brev af 3. maj 2001 anmeldte de italienske myndigheder i henhold til EF-traktatens artikel 88, stk. 3, den i artikel 8 i lov 140/99, som ændret ved artikel 145, afsnit 45 i lov 388/2000, om fonden til fornyelse af tovbaner omhandlede støtteordning. Ved brev af 15. juni 2001 gav også regionen Toscana oplysninger om samme ordning.
2. Ved brev af 9. juli 2001 underrettede Kommissionen Italien om, at anmeldelsen efter en foreløbig gennemgang så ud til at være ufuldstændig. Bl.a. angaves det i anmeldelsen, at rækken af mulige støttemodtagere var meget forskelligartet, idet den omfattede anlæg til transportforbindelser i byområder og anlæg til vintersport i turistområder. Med hensyn til størrelsen kunne modtagerne være små, mellemstore og store virksomheder. Kommissionen opfordrede derfor de italienske myndigheder til med henblik på vurderingen at opdele de mulige støttemodtagere i forskellige kategorier af anlæg (befordringsanlæg, anlæg til sport til lokalt eller ikke-lokalt brug).
3. Ved brev af 6. august 2001 anmodede de italienske myndigheder om en forlængelse af svarfristen indtil den 10. december. Anmodningen blev efterkommet af Kommissionens tjenestegrene. Ved brev af 5. oktober 2001 forklarede de italienske myndigheder, at også oplysningerne fra regionen Toscana skulle betragtes som værende en del af den tidligere indsendte anmeldelse af støtteordningen.
4. Ved brev af 25. oktober 2001 ankom en del af de yderligere oplysninger, der var blevet anmodet om den 9. juli 2001. Der blev nemlig fremsendt en liste over de mulige støttemodtagere, der var udvalgt i forbindelse med den første indkaldelse af ansøgninger til fonden, og de var opdelt i følgende tre kategorier: i) anlæg, der hovedsagelig

5. Ved fax af 16. november 2001 anmodede de italienske myndigheder om et møde med Kommissionens tjenestegrene for yderligere at afklare de afgivne oplysninger. Mødet blev holdt den 21. november. Ved brev af 14. januar 2002 accepterede de italienske myndigheder forlængelsen på en måned af Kommissionens frist for behandling af sagen.
6. Ved brev af 28. januar 2002, der indgik den 1. februar 2001, forpligtede de italienske myndigheder sig til ved de fremtidige indkaldelser af ansøgninger til fonden at tilpasse den pågældende ordning til de i nærværende beslutning beskrevne angivelser vedrørende forenelighed med fællesmarkedet. På baggrund af de yderligere fremkomne oplysninger meddelte Kommissionen Italien, at det for sagsbehandlingen fastsatte tidsrum på to måneder starter dagen efter modtagelsen af brevet. Ved brev af 19. februar 2001 forpligtede de italienske myndigheder sig til at genanmelde ordningen inden udgangen af 2006.

II. Beskrivelse af foranstaltningen

7. I henhold til artikel 8 i lov 140/99, som ændret ved artikel 145, afsnit 45 i lov 388/2000, oprettes der en fond til teknologisk fornyelse, modernisering og forbedring af sikkerhedsniveauet for de tovbaneanlæg, der befinder sig i italienske regioner med almindelig status.
8. Driftsledere af tovbaneanlæg kan indgive ansøgninger om tilskud. Støtteordningen er ikke tidsbegrænset, idet der jævnlige vil blive offentliggjort indkaldelser af ansøgninger om støtte. Ansøgningen behandles af regionerne. Fondens samlede midler opdeles mellem de berørte regioner på grundlag af de indsendte ansøgninger. Ansøgninger imødekommes i kronologisk orden, indtil de til rådighed stående midler er opbrugt. I forbindelse med den første indkaldelse blev der udvalgt 82 projekter, der inden den 21. august 1999 blev forelagt industriministeriet. Eftersom ydelsen af støtte er afhængig af, om den er forenelig med EU-reglerne for statsstøtte, er der endnu ikke udbetalt nogen støtte.

9. Fondens startbevilling er på 5,16 mio. EUR om året i 20 år fra 1999; andre 2,58 mio. EUR om året i femten år er bevilget fra 2001. De pågældende virksomheder kan få et årligt tilskud på højst 3,5 % af de samlede støtteberettigede udgifter i 20 år, under forudsætning af at investeringsprojektet fuldføres senest to år efter arbejdernes påbegyndelse. Anvendes der en reference/tilbagediskonteringsats på 5,02 % ⁽¹⁾, er bruttosubventionsækvivalenten på 39,3 % af investeringen.
10. I loven indskræpes det, at støtten ikke kan kumuleres med anden støtte til samme investeringer.
11. Udgifter betragtes som støtteberettigede, når de vedrører anskaffelse af goder til teknologisk fornyelse, modernisering og forbedring af sikkerhedsniveauet for tovbaneanlæg. Ordningen gælder ikke for investeringer, der ikke udelukkende går på transport med tovbaneanlæg, som f.eks. erhvervelse af snekanoner eller skiløjpestampere.
12. De italienske myndigheder har ved de fremtidige indkaldelser af ansøgninger om støtte forpligtet sig til at tilpasse ordningen til de nærværende beskrevne angivelser vedrørende forenelighed med fællesmarkedet.

III. Almindelige betragtninger vedrørende tovbaneanlæg

Spørgsmålet om, hvorvidt der er tale om statsstøtte eller ej

13. Der er tale om statsstøtte, som omhandlet i EF-traktatens artikel 87, stk. 1, når visse virksomheder begunstiges af støtte, som ydes ved hjælp af statsmidler under enhver tænkelig form, og som påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne.
14. Det hævdes undertiden, at visse tovbaneanlæg i deres egenkab af befordringsinfrastruktur, ikke er omfattede af reglerne om statsstøtte. Denne tankegang kan ikke anerkendes ubetinget. Offentlig finansiering af en infrastruktur, der kan benyttes af alle tænkelige brugere uden forskelsbehandling, og som drives af staten, falder ikke inden for

anvendelsesområdet for EF-traktatens artikel 87, stk. 1 ⁽²⁾, da den i dette tilfælde ikke indrømmer en virksomhed nogen fordel, som omhandlet i artikel 87, stk. 1, i konkurrence med andre virksomheder. En stor del af finansieringen af befordringsinfrastrukturen har form af den slags investeringer, f.eks. finansiering af en offentlig vej, hvor der ikke betales bompenge.

15. Når det gælder tovbaneanlæg har driftslederne imidlertid den effektive kontrol med adgangen til anlæggene, og brugerne betaler almindeligvis for benyttelse af anlæggene. Et tovbaneanlæg drives sædvanligvis af en enkelt driftsleder, og befordring med tovbaneanlæg kan i hvert fald i princippet være en lønsom økonomisk virksomhed, der udøves af private erhvervsdrivende med gevinst for øje.
16. Transportudøvere og andre forretningsmæssige brugere af befordringsinfrastruktur falder ind under definitionen af en virksomhed, som omhandlet i artikel 87, stk. 1. Af Domstolens retspraksis vedrørende begrebet »virksomhed«, kan det udledes, at hovedsagen er at fastslå, om den aktivitet, virksomheden udøver, er af økonomisk art eller ej, mens det er af mindre betydning, hvorledes aktiviteten tilrettelægges. Retten i Første Instans anlagde i dommen i sagen Paris' lufthavn/Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ⁽³⁾ den betragtning, at drift og tilrådighedsstillelse af anlæg til ydelse af en tjeneste udgør en økonomisk aktivitet, som omhandlet i traktatens artikel 87, stk. 1. Et privat eller offentligt foretagende, der driver en befordringsinfrastruktur, og som ikke er en del af statens forvaltningsstruktur, skal altid betragtes som en »virksomhed«. Set ud fra bestående eller mulige konkurrenters synspunkt kan enhver finansiell fordel, der indrømmes således definerede virksomheder, i princippet bevirke konkurrenceforvridninger.
17. Desuden anvendes ikke alle tovbaneanlæg til opfyldelse af almindelige befordringsbehov, idet mange anlæg er beregnet på en bestemt økonomisk kategori af brugere, dvs. brugere af et tjenestegode, som ikke i sig selv er befordring. Det er f.eks. tilfældet med tovbaneanlæg, der hovedsagelig er beregnet på skiløbere. Disse anlæg leverer ikke en almen befordringstjeneste, men tilbyder tjenester fra et anlæg, der benyttes ved sportsudøvelse.

⁽¹⁾ Støtten, der udbetales i forskellige rater, skal tilbagediskonteres til sin værdi ved udbetalingen. Den rentesats, der skal anvendes ved tilbagediskonteringen er den referencesats, der finder anvendelse på tidspunktet for udbetaling. Den tilbagediskonteringsats, der angives her, dvs. den, der finder anvendelse den 1.1.2002, gælder derfor kun for støtte, der udbetales i 2002. Se også Kommissionens meddelelse om en teknisk tilpasning af metoden for fastsættelse af referencesatsen og kalkulationsrenten (EFT C 241 af 26.8.1999).

⁽²⁾ Se Kommissionens beslutning af 14.9.2000 i sag N 208/2000, SOIT (NL). Se endvidere Kommissionens hvidbog om fair betaling for brug af infrastruktur: en model for trinvis indførelse af afgiftsbestemmelser for transportinfrastrukturen i EU, KOM(1998) 466 endelig af 22.7.1998, kapitel 5, punkt 43 samt Kommissionens meddelelse KOM(2001) 35 endelig af 13.2.2001, s. 11 — Bedre tjenesteydelses kvalitet i søhavne: En nøgle til europæisk transport.

⁽³⁾ Sag T-128/98 af 12. december 2000.

Konkurrenceforvridning og virkninger for samhandelen mellem medlemsstater

18. En væsentlig betingelse for at en foranstaltning udgør statsstøtte, som omhandlet i artikel 87, stk. 1, er, at den forvrider konkurrencevilkårene og påvirker samhandelen inden for Fællesskabet. Når der er tale om tovbaneanlæg, skal forekomsten af konkurrenceforvridninger og virkninger for samhandelen mellem medlemsstater vurderes under hensyn til anlæggenes beliggenhed, bestemmelse og størrelse.
19. Tovbaneanlæg leverer en tjenesteydelse, der er begrænset til et bestemt sted. Tjenesteydelsen kan ikke leveres andetsteds. Dette fjerner imidlertid ikke faren for påvirkninger af samhandelen mellem medlemsstater. Der kan nemlig være erhvervsdrivende på internationalt plan, og statens finansiering kan give støttemodtageren fordele eller afskrække andre måske udenlandske erhvervsdrivende fra at levere en alternativ tjenesteydelse på stedet⁽⁴⁾. Statens finansiering kan bidrage til at tiltrække ikke stedlige brugere, f.eks. skiløbere fra samme stat eller fra en anden stat — og således lokke dem bort fra andre steder med tovbaneanlæg, herunder steder i andre medlemsstater.
20. Ved vurderingen af disse elementer er det betimeligt at foretage en sondring mellem tovbaneanlæg, der er beregnet til sportsudøvelse, og anlæg, der er beregnet til at dække befolkningens almene befordringsbehov.
23. Det kan dog hævdes, at anlæg, der er beregnet til sportsudøvelse på steder med ringe udstyr til udøvelse af vintersport og med begrænset turistkapacitet almindeligvis har en rent lokal brugergruppe, og de kan ikke tiltrække brugere, der kan benytte andre anlæg i andre medlemsstater. I disse tilfælde vil der ikke være nogen konkurrenceforvridning, og der vil ikke være virkninger for samhandelen på efterspørgselsiden. På tilbudssiden bør man dog vurdere, om støttemodtagerne kun arbejder på lokalt niveau, og om statens finansiering til fordel for denne aktivitet skader eller afskrækker det tilbud på stedet af andre anlæg, der gives af erhvervsdrivende i andre medlemsstater. Sidstnævnte omstændighed synes noget teoretisk i de tilfælde, hvor der er et begrænset antal lokale brugere: tjenesten ville ikke være økonomisk lønsom, og statsfinansiering kan være den eneste måde, hvorpå den kan ydes.
24. Statstilskud til tovbaner, der er beregnet til sportsudøvelse i turistområder forvrider således almindeligvis konkurrencen og påvirker samhandelen inden for Fællesskabet. Det medgives dog, at der findes tilfælde af tovbaneanlæg med en rent lokal brugergruppe, hvor offentlig finansiering ikke vil forvride konkurrencen og ikke vil påvirke samhandelen inden for Fællesskabet, hvorved den ikke udgør statsstøtte, som omhandlet i artikel 87, stk. 1.

Anlæg, der er beregnet til sportsudøvelse

21. For så vidt angår anlæg, der er beregnet til sportsudøvelse, kan deres antal, pris og beskaffenhed indvirke på, hvor de brugere, som kan benytte andre anlæg i andre medlemsstater, vælger at tage hensyn. Tovbaneanlæg har ens betydning for alle brugere, og de bevirker, at forskellige vinterturistområder let kan sammenlignes. Skipas udgør en betydelig del af de samlede vinterferieudgifter, og de er ofte medregnet i den pakkeferie, de internationale rejsebureauer sælger. Finansieringen af tovbaneanlæg i vinterturistområder har derfor virkning for leveringen af de tjenesteydelser, der er beregnet til vintersportsudøvelse, som udgør en international forretningsvirksomhed, der præges af en høj grad af samhandel og af hård konkurrence.
22. Desuden er der eksempler på virksomheder, der driver anlæg på steder i andre medlemsstater. Offentlig finansiering giver fordele, som vil kunne udnyttes på et marked, hvor der er grænseoverskridende konkurrence også på tilbudssiden for tjenesteydelser.

Tovbaneanlæg, der er beregnet til at opfylde almene befordringsbehov

25. Anlæg, der først og fremmest skal opfylde befolkningens almene befordringsbehov har sædvanligvis ingen indflydelse på, hvad de brugere vælger, der har mulighed for også at benytte andre anlæg i andre medlemsstater. Offentlig støtte vil imidlertid kunne give fordele til en erhvervsdrivende, der arbejder på internationalt plan, eller have negativ indflydelse på det effektive eller mulige tilbud på stedet af alternative befordringsmidler, der gives af en erhvervsdrivende fra en anden medlemsstat. Det kan være, at støttemodtageren i nogle tilfælde kun arbejder på lokalt plan, og at en alternativ befordringsaktivitet ikke er økonomisk eller teknisk bæredygtig: i så tilfælde vil foranstaltningen ikke forvride konkurrencen, og den vil ikke påvirke samhandelen inden for Fællesskabet. I andre tilfælde er en befordringsaktivitet, der udføres ved hjælp af tovbaner eller andre midler, teknisk eller økonomisk gennemførlig og egnet til at tiltrække forretningsfolk, der udfører en økonomisk aktivitet, som omhandlet i traktatens artikel 87, stk. 1. I betragtning af den gradvise liberalisering af transportsektoren, kan det ikke udelukkes, at denne befordring kan leveres af erhvervsdrivende fra andre medlemsstater. I sidstnævnte tilfælde vil foranstaltningerne forvride eller true med at forvride konkurrencevilkårene, og de vil påvirke samhandelen inden for Fællesskabet og således udgøre støtte, som omhandlet i artikel 87, stk. 1.

⁽⁴⁾ En alternativ tjenesteydelse kan også leveres ved hjælp af andre midler end tovbaner.

Konklusioner

26. Kort sagt antages det sædvanligvis, at et anlæg, der er beregnet til en aktivitet, der kan tiltrække ikke-lokale brugere, påvirker samhandelen inden for Fællesskabet. Dette gælder imidlertid ikke nødvendigvis for anlæg, der er beregnet til sportsudøvelse på steder, der ikke benyttes meget, og som har begrænset turistikapacitet. Anlæg, der hovedsagelig er beregnet til at opfylde befolkningens almene befordringsbehov påvirker derimod kun samhandelen inden for Fællesskabet, når der er grænseoverskridende konkurrence inden for tilbuddet af befordringstjenester.

Sondringskriterier

27. Ved sondring mellem disse kategorier af anlæg bør der sædvanligvis tages følgende forhold i betragtning:

- anlæggenes beliggenhed (byområde eller forbindelse mellem bebyggede områder)
- driftstider (sæsondrift i stedet for årsdrift, drift i dagtimerne eller forlænget driftstid)
- den fortrinsvis lokale brugergruppes sammensætning (antal dagskipas i forhold til ugepas)
- anlæggenes antal og kapacitet i forhold til antallet af fastboende brugere
- tilstedeværelsen i området af andre turistanlæg.

28. I en støtteordning, der er beregnet på en bestemt slags anlæg, eller som indrømmer fordele, der er forskellige alt efter, hvilken slags anlæg der er tale om, bør der fastsættes objektive kriterier for, hvorledes modtagerkategorierne fastlægges.

Spørgsmålet om, hvorvidt støtteforanstaltninger til fordel for tovbaneanlæg er forenelige med fællesmarkedet

29. I alle de tilfælde, hvor tovbaner modtager ⁽⁵⁾ statsmidler, der forvrider konkurrencen og påvirker samhandelen inden for Fællesskabet, er finansieringen omfattet af EF-traktatens statsstøtteregele. Støtten skal anmeldes i henhold til traktatens artikel 88, stk. 3, og procedureforordningen ⁽⁶⁾, og også de almindelige bestemmelser om forenelighed med fællesmarkedet finder anvendelse herpå.

30. Dette gælder også for anlæg, der er bygget, eller som drives af offentlige selskaber, i hvilket tilfælde det almindelige princip, ifølge hvilket statsfinansiering skal indrømmes efter det markedsøkonomiske investorprincip, fortsat gælder. Offentlige midler, der ydes i urimelig målestok eller på vilkår, der er bedre end dem, som en privat investor ville indrømme i en lignende situation, udgør med

andre ord statsstøtte, der skal anmeldes i henhold til artikel 88, stk. 3. Dette gælder alle former for økonomisk indgriben, herunder kapitaltilførsler, lån og sikkerhedsstillelser.

31. Når det er fastslået, at der er statsstøtteelementer, skal det undersøges, om den pågældende støtte er forenelig med fællesmarkedet i medfør af én af de i traktatens artikel 87, stk. 2 og 3, fastsatte undtagelsesbestemmelser. Sådanne betragtninger er ikke til hinder for anvendelse af de minimis-reglen, som omhandlet i Kommissionens forordning desangående ⁽⁷⁾.

32. I transportsektoren er det nødvendigt at vedtage en særlig metode med hensyn til statsstøtte, eftersom der findes et krav om, at staten skal sikre befordringstjenester, der svarer til de sociale og miljømæssige behov. Traktatens artikel 73 indeholder en undtagelsesbestemmelse med henblik på dækning af sådanne behov.

33. Endelig kan virksomheder, der har fået overdraget at udføre tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse, i henhold til traktatens artikel 86, stk. 2, undtages fra anvendelse af konkurrencereglerne, hvis anvendelsen retligt eller faktisk er til hinder for opfyldelsen af de særlige opgaver, som er betroet dem.

Artikel 87

34. Mens betingelserne for anvendelse af undtagelsesbestemmelserne i artikel 87, stk. 2, litra b) (»støtte, hvis formål er at råde bod på skader, der er forårsaget af naturkatastrofer eller af andre usædvanlige begivenheder«) og c) (»støtteforanstaltninger for økonomien i visse af Forbundsrepublikken Tysklands områder, som er påvirket af Tysklands deling«), åbenbart skal vurderes i hvert enkelt tilfælde, ser det ikke ud til, at undtagelsesbestemmelsen i artikel 87, stk. 2, litra a) (»støtte af social karakter til enkelte forbrugere«), er af betydning i tilfælde af støtte, der er beregnet på driftsledere af tovbaner.

35. Under sædvanlige omstændigheder ville anvendelsen af traktatens artikel 87, stk. 3, litra d) (»støtte til fremme af kulturen og bevarelse af kulturarven«), på tovbaner være udelukket, mens betydningen af artikel 87, stk. 3, litra a) (»støtte til fremme af den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse«), og af artikel 87, stk. 3, litra b) (»støtte, der kan fremme virkeliggørelsen af vigtige projekter af fælleseuropæisk interesse eller afhjælpe en alvorlig forstyrrelse i en medlemsstats økonomi«), skal vurderes i hvert enkelt tilfælde. Ved en sådan vurdering bør der ikke ses bort fra de bestemmelser, der gælder for alle former for økonomisk virksomhed.

⁽⁵⁾ Nyder anlæggene godt af en foranstaltning af almen art, er det klart, at der ikke er tale om statsstøtte, idet der ikke foretages nogen udvælgelse.

⁽⁶⁾ Rådets forordning (EF) nr. 659/1999 af 22. marts 1999 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af EF-traktatens artikel 93 (EFT L 83 af 27.3.1999, s. 1).

⁽⁷⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 69/2001 af 12. januar 2001 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på de minimis-støtte (EFT L 10 af 13.1.2001, s. 30).

36. I henhold til artikel 87, stk. 3, litra c), kan statsstøtte være forenelig med fællesmarkedet, hvis den fremmer »udviklingen af visse erhvervsgræne eller økonomiske regioner«, når blot »den ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse«. Tidligere anlagde man den betragtning, at levering af tjenesteydelser, der er beregnet på vintersport, har nået et sådant niveau for økonomisk udvikling og grænseoverskridende konkurrence, at det ikke længere er berettiget med en undtagelse fra de regler, der er fastsat for økonomisk virksomhed i almindelighed; se dog betragtningerne desangående i punkt 44-49.

37. Støtte til tovbaneanlæg kan alt efter omstændighederne i de enkelte tilfælde være forenelig med fællesmarkedet på grundlag af reglerne for f.eks. regionalstøtte til investeringer, eller støtte til små og mellemstore virksomheder, eller støtte til omstrukturering med henblik på at genoprette en virksomheds økonomiske og finansielle lønsomhed⁽⁸⁾. I almindelighed kan der dog ikke anlægges den betragtning, at den »ikke ændrer samhandelsvilkårene på en måde, der strider mod den fælles interesse«, eftersom den vil bevirke en forbedring af støttemodtagernes konkurrenceevne i en erhvervsgrænse, der præges af en hård international konkurrence.

Artikel 73

38. I modsætning til EF-traktatens artikel 87, stk. 3, litra c), indebærer begrebet samordning i EF-traktatens artikel 73 noget mere end blot fremme af udviklingen af visse erhvervsgræne, idet det omfatter en vis planlægning fra statens side. På et liberaliseret marked kan samordningens virkeliggøres af markedet selv, eftersom markedskræfternes frie spil ikke hæmmes af markedets ufuldkommenheder. Begrebet støtte, der er beregnet til at opfylde behovet for samordning af transportvæsenet går derfor på behovet for et statsindgreb, der skyldes manglen på konkurrencebetingsede markeder eller forekomsten af markedsfuldkommenheder.

39. Ifølge Kommissionens skik skal støtte, for at den kan opfylde behovet for samordning af transportvæsenet, som omhandlet i EF-traktatens artikel 73⁽⁹⁾, opfylde følgende tre betingelser:

⁽⁸⁾ Kommissionens forordning (EF) nr. 70/2001 af 12. januar 2001 om anvendelse af EF-traktatens artikel 87 og 88 på statsstøtte til små og mellemstore virksomheder (EFT L 10 af 13.1.2001, s. 33). Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder (EFT C 288 af 9.10.1999). Retningslinjer for statsstøtte med regionalt sigte (EFT C 74 af 10.3.1998, s. 9).

⁽⁹⁾ Se KOM(2000) 5 endelig af 26.7.2000. Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om støtte til samordning af transport ad jernbane, landevej og indre vandveje forelagt af Kommissionen.

— statens bidrag til den samlede finansiering af projektet er nødvendigt, for at projektet kan gennemføres, og for at aktiviteten kan udføres i Fællesskabets interesse

— adgangen til støtten indrømmes på betingelser, der ikke bevirker forskelsbehandling

— støtten må ikke give anledning til konkurrenceforvridninger i et omfang, der strider mod den fælles interesse.

Artikel 86, stk. 2

40. Mens finansiering af tovbaneanlæg, hvis formål er almen befording, sædvanligvis, hvis den udgør statsstøtte, skal vurderes i henhold til artikel 73, er det ikke klart, om den i artikel 86, stk. 2, fastsatte undtagelsesbestemmelse kan finde anvendelse på anlæg af anden art.

41. Tovbaneanlæg, hvis formål er sportsudøvelse, leverer almindeligvis ikke en tjeneste af almen økonomisk interesse, og deres finansiering kan ikke berettiges under henvisning til EF-traktatens artikel 86, stk. 2. De modsvarer ikke grundlæggende behov af almen art blandt befolkningen, men har til formål at skabe gevinst gennem vintersport. Det effektive niveau for de tariffer, der betales af brugerne, viser, at denne tjeneste ikke er et væsentligt gode.

42. Det er klart, at det principielt tilkommer medlemsstaterne at definere, hvilke tjenester de betragter som værende af almen økonomisk interesse. Begrebet tjeneste af almen økonomisk interesse kan ikke udvides til at omfatte tjenester af rent forretningsmæssig art, der ikke modsvarer befolkningens almene og grundlæggende behov i forhold til tjenester, der betragtes som værende en væsentlig del af dagliglivet.

43. Disse betragtninger svækkes ikke ved, at opførelse og drift af tovbaneanlæg koncessioneres, hvilket forpligter virksomheden til at drive anlægget effektivt og befordre alle brugere til dagspris. Det er skik, at en række erhverv og virksomhedsformer kræver særlig tilladelse til udøvelse og skal opfylde bestemte krav. I den henseende afviger tovbanedriftsleders situation ikke væsentligt fra situationen for virksomheder i andre erhvervsgræne, og den bevirker ikke, at den skal vurderes i henhold til artikel 86, stk. 2.

Overgangsperiode

44. Kommissionen finder, at statsstøtte til tovbaneanlæg vil kunne spille en vigtig rolle for en ligevægtig økonomisk udvikling af området. Navnlig for så vidt angår bjergegne, har statsstøtte tidligere muliggjort en udvikling af en af de få lokale økonomiske aktiviteter, der er mulige i disse områder, med gavnlige følger for beskæftigelsen og i sidste ende for fastholdelse af befolkningen og beskyttelse af området.

45. Levering af tjenester til vintersport er imidlertid i stigende grad blevet genstand for grænseoverskridende konkurrence. Den stigende konkurrence ændrer problemernes art og øger den forvridning, der skyldes forekomsten af statsstøtte i tovbane-sektoren. Denne erhvervs-gren nærmer sig modningspunktet, hvilket indebærer større fare for, at forskellige områder i Fællesskabet overbyder hinanden for at opnå støtte. Det anses derfor for nødvendigt, at Kommissionens politik i fremtiden defineres klarere, fortolkes strengere og anvendes mere ensartet.

46. Kommissionen erkender, at virksomhederne i erhvervs-grenen tidligere i vid udstrækning har nydt godt af forskellige former for støtte fra statslige, regionale og lokale myndigheder. Nogle af disse foranstaltninger er blevet anset for at være forenelige med fællesmarkedet i henhold til artikel 87, stk. 3, litra c). En ændring af politikken, hvorved der fastsættes strengere grænser for foreneligheden, vil sandsynligvis indebære en ændring af prisen på de forskellige tjenester, der tilbydes til vintersport, med en mulig forhøjelse af prisen for benyttelse af tovbaneanlæg som dækning for nedsættelsen af tilskuddene. Denne ændring må ikke være for pludselig, og det er nødvendigt, at de gældende regler gradvis ændres.

47. Kommissionen fastsætter derfor en overgangsperiode på fem år — fra 1. januar 2002 til 31. december 2006 — i hvilken der midlertidigt tillades højere intensiteter for statsstøtte i sektoren for tovbaneanlæg. Analysen af støtte, der er indrømmet inden nævnte tidsrum, skal foretages i hvert enkelt tilfælde uden henvisning til de forudfastsatte overgrænser for forenelighed med fællesmarkedet.

48. I overgangsperioden vil Kommissionen vurdere påtænkt støtte i sektoren for tovbaneanlæg på grundlag af de almindelige bestemmelser bl.a. i Kommissionens forordning for statsstøtte til små og mellemstore virksomheder, i Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder samt i retningslinjerne for statsstøtte med regionalt sigte⁽¹⁰⁾. Den vil dog tillade en berettiget midlertidig forhøjelse af støtteintensiteten på grundlag af den gældende lovgivning, efter følgende skema:

— 25 procentpoint mere for støtte, der ydes i 2002

— 20 procentpoint mere for støtte, der ydes i 2003

— 15 procentpoint mere for støtte, der ydes i 2004

— 10 procentpoint mere for støtte, der ydes i 2005

— 5 procentpoint mere for støtte, der ydes i 2006⁽¹¹⁾.

Fra 2007 og derefter vil støtteforanstaltninger, der ikke er omfattet af nogen af de i traktaten fastsatte undtagelsesbestemmelser eller af de forskellige forordninger og retningslinjer for afvigelser blive erklæret for uforenelige med fællesmarkedet. Den i punkt 13-28 foretagne analyse, særlig betragtningerne i punkt 23 gælder fortsat.

49. Ud fra de oplysninger, Kommissionen er i besiddelse af, synes de angivne tal for midlertidig forhøjelse af overgrænserne for støtteintensitet, samt overgangsperiodens varighed på fem år at modsvare behovet for på den ene side at gøre det muligt for forskellige områder at udnytte et tilstrækkelig langt tidsrum til at drage fordel af de midlertidige bestemmelser og for modtagerne at tilpasse sig de nye bestemmelser, og på den anden side at få bragt den behandling, der er forbeholdt denne erhvervs-gren, på linje med behandlingen af andre økonomiske aktiviteter i løbet af et rimeligt tidsrum.

Forbundne aktiviteter

50. Er den pågældende tovbaneinfrastrukturens væsentlige målgruppe skiløbere, kan driftsledernes virksomhed beskrives som udførelse af grundtjeneste ved hjælp af anlægget med henblik på skiløb. Det er ikke usædvanligt, at den pågældende virksomhed tilbyder andre tjenester, der er umiddelbart forbundne hermed, og som er lige så uomgængelig nødvendige for skiløb, bl.a. forberedelse af løjper eller kunstig snedækning. Den investering, der er berettiget til støtte på grundlag af ovennævnte betingelser, kan derfor også omfatte f.eks. erhvervelse af snekanoner eller skiløjpestampere, samt startudgifterne til forberedelse af løjperne. Investeringer, som ikke har at gøre med leveringen af anlæggets grundtjeneste — f.eks. investeringer i skiudstyr til udlejning eller anlæg til skiskoler — kan ikke være støtteberettigede på grundlag af ovennævnte betingelser.

IV. Vurdering af de i lov 140/99 omhandlede foranstaltninger

51. Den i henhold til lov 140/99 indførte støtteordning har ingen tidsbegrænsninger — der vil jævnligt blive offentliggjort indkaldelse af ansøgninger om statsfinansiering. I anledning af den første indkaldelse blev der opstillet en foreløbig liste over 82 mulige modtagere. De italienske myndigheder har foretaget en opdeling af de første 82

⁽¹⁰⁾ Se fodnote 8.

⁽¹¹⁾ Støtten, der udbetales i forskellige rater til støttemodtageren, vil blive vurderet under henvisning til den intensitet, der kan tillades på tidspunktet for bevillingen. I tilfælde af ordninger, der omhandler støtte, der udbetales på forskellige tidspunkter, henvises der til støtteintensiteten på tidspunktet for bevillingen. Det betyder, at hvis den samme støtteordning bevilger støtte i 2003 og 2004, vil den tilladte støtteintensitet med de fornødne ændringer være fem procentpoint lavere end for den støtte, der bevilges i 2004.

virksomheder i tre kategorier — nemlig befordringsanlæg, anlæg til sportsudøvelse i turistområder og anlæg til udelukkende lokal sportsudøvelse. Dette er dog sket efterfølgende med henblik på belysning af sagerne. I lov 140/99 foretages der ingen sondring mellem anlæggene, og den har ens virkning i alle tilfælde.

52. For så vidt angår ordningens fremtidige anvendelse, har de italienske myndigheder med henblik på fremtidige indkaldelser af ansøgninger om støtte i henhold til lov 140/99 formelt forpligtet sig til at tilpasse sig de i nærværende beslutning omhandlede angivelser vedrørende forenelighed med fællesmarkedet. De har ligeledes forpligtet sig til at genanmelde ordningen inden udgangen af 2006. Kommissionen finder derfor, at anvendelse af ordningen indtil 2006 er forenelig med fællesmarkedet, under forudsætning af at den er i overensstemmelse med angivelserne i nærværende beslutning, særlig afsnit III, punkt 27, 28 og 48.
53. Kommissionen skal dog også vurdere den første anvendelse af ordningen i forbindelse med de ovennævnte 82 støttemodtagende virksomheder. I den henseende anlægges den betragtning, at oplysningerne fra de italienske myndigheder er tilstrækkelige til, at Kommissionen kan godkende den foreslåede opdeling af anlæggene i de ovennævnte kategorier. For så vidt angår spørgsmålet om såvel forekomsten af statsstøtte som dennes forenelighed med traktaten, er Kommissionens vurdering af statsstøtten til fordel for nævnte anlæg forskellig alt efter støttemodtagernes art, hvilket fremgår af betragtningerne i afsnit III i nærværende beslutning.
54. Foranstaltningerne finansieres over statsbudgettet, eventuelt ved hjælp af statsmidler. De udgør en økonomisk fordel for modtageren, der lettes for en del af udgifterne i forbindelse med den for hans aktivitet nødvendige investering.
55. Med hensyn til spørgsmålet om konkurrenceforvriddning og påvirkningen af samhandelen inden for Fællesskabet, anlægges den betragtning, at statsstøtte til tovbaneanlæg i turistområder, der kan tiltrække brugere, der har mulighed for at tage andre steder hen i udlandet, forvrider konkurrencen og påvirker samhandelen mellem medlemsstater.
56. På lignende måde anlægges den betragtning, at tovbaneanlæg, der skal modsvare befolkningens almene befordringsbehov, arbejder i en erhvervsgrænse, der præges af samhandel mellem medlemsstater. Blandt de støttemodtagere, de italienske myndigheder har udpeget som befordringsanlæg, er der nogle, som ligger i områder (f.eks. Napoli), hvor alternative befordringsmidler ikke blot vil være teknisk og økonomisk mulige, men også vil kunne

drives af erhvervsdrivende fra andre medlemsstater. Der anlægges derfor den betragtning, at også statsstøtte til anlæg i kategorien af befordringsanlæg forvrider konkurrencen og påvirker samhandelen mellem medlemsstater.

57. Anlæg, der defineres som sportsanlæg for en rent lokal brugergruppe, ligger i et område med ringe eller ingen turistkapacitet og med et begrænset antal infrastrukturer, der kan anvendes til udøvelse af vintersport. Brugere består hovedsagelig af den fastboende befolkning, og de har sædvanligvis ikke mulighed for at anvende anlæg i andre medlemsstater. Som følge af det begrænsede antal brugere, ville tjenesten ikke kunne leveres uden statsstøtte. I dette sidste tilfælde kan det derfor medgives, at statsfinansiering ikke forvrider konkurrencen og ikke påvirker samhandelen i Fællesskabet, og at den derfor ikke udgør statsstøtte, som omhandlet i EF-traktatens artikel 87, stk. 1.
58. Ud fra ovenstående betragtninger undersøger Kommissionen, om den planlagte støtte i forbindelse med den første anvendelse af lov 140/99 på 17 sportsanlæg, hvis formål er udøvelse af vintersport i turistområder, og på 23 anlæg, hvis formål er at modsvare befolkningens almene befordringsbehov, er forenelig med fællesmarkedet. På grundlag af oplysningerne fra Italien anser Kommissionen ikke statsstøtten til fordel for 42 anlæg, der af de italienske myndigheder er defineret som værende til lokal brug, for at være statsstøtte, som omhandlet i traktatens artikel 87, stk. 1.

Anlæg, der er beregnet til udøvelse af sport i turistområder

59. De ved lov 140/99 indførte foranstaltninger er ikke omfattet af artikel 87, stk. 2, omhandlede tilfælde, og de opfylder ikke de i artikel 87, stk. 3, litra b), d) eller e), fastsatte betingelser. Foranstaltningerne er heller ikke udtrykkeligt beregnet til at fremme »den økonomiske udvikling i områder, hvor levestandarden er usædvanlig lav, eller hvor der hersker en alvorlig underbeskæftigelse« som omhandlet i artikel 87, stk. 3, litra a), men de finder uden forskel anvendelse på alle italienske regioner med almindelig status, hvoraf nogle er økonomisk ret velstående.
60. Desuden skal Kommissionen anføre, at støtten dækker en stor del af det italienske område og omfatter områder, der udviser uensartede økonomiske vilkår, hvorfor det er umuligt, for så vidt angår udviklingen af visse regioner, at foretage en vurdering af, om støtten er forenelig i henhold til artikel 87, stk. 3, litra c).
61. Med hensyn til foreneligheden i medfør af artikel 87, stk. 3, litra c), i forbindelse med udviklingen af visse erhvervsgrænser eller økonomiske regioner er betingelserne for at anvende Fællesskabets rammebestemmelser for statsstøtte til redning og omstrukturering af kriseramte virksomheder ⁽¹²⁾ ikke til stede. Støtteforanstaltningerne er ikke

⁽¹²⁾ EFT C 288 af 9.10.1999.

- anmeldt hver for sig til Kommissionen, og der er ikke forelagt en omstruktureringsplan. De anlæg, der nyder godt af støtten er ikke nødvendigvis kriseramte, og støtten er ikke beregnet på at genskabe virksomhedernes økonomiske og finansielle lønsomhed på længere sigt. I ovennævnte rammebestemmelser kræves det, at der vedtages foranstaltninger, som så vidt muligt skal udligne støttens eventuelle negative virkninger for konkurrencen. Lov 140/99 omhandler ikke vedtagelse af sådanne foranstaltninger.
62. De italienske myndigheder understreger dog, at alle støttemodtagerne i denne kategori, består af små virksomheder, der er berettigede til at modtage støtte på op til den intensitet, der er fastsat i Kommissionens forordning om støtte til små og mellemstore virksomheder⁽¹³⁾. Dette svarer i henhold til forordningens artikel 2, litra c) og d), til en bruttostøtteintensitet på 15 % af investeringen i anlægsaktiver og immaterielle aktiver.
63. Lægges der til det på denne måde fastsatte tal på 15 % den midlertidige forhøjelse af støtteintensiteten, som forklaret i punkt 48 — svarende til 25 procentpoint i 2002 — vil den tilladte bruttostøtteintensitet blive 40 %, hvilket netop svarer til den teoretiske højeste intensitet, der tillades ifølge lov 140/99.
64. Det skal anføres, at lov 140/99 ikke anser udgifter til erhvervelse af snekanoner eller skiløpestampere eller startudgifter til forberedelse af løjperne for investeringer, der er berettigede til den pågældende støtte. I Kommissionens vurdering vil også disse investeringer, som driftsledere ofte er nødt til at foretage, være støtteberettigede (se punkt 50). I mange tilfælde vil den samlede investering i anlægget til udøvelse af skisport derfor faktisk blive støttet i mindre målestok.
65. Kommissionen konkluderer derfor, at den ifølge lov 140/99 påtænkte støtte for 2002 til fordel for driftsledere af tovbaneanlæg, hvis formål er sportsudøvelse i turistområder, er forenelig med traktatens regler om statsstøtte⁽¹⁴⁾.
66. For så vidt angår ordningens fremtidige anvendelse, tager Kommissionen i betragtning, at Italien formelt har forpligtet sig til at nedsætte støtteintensiteterne, for at de kan komme til at ligge på linje med de i afsnit III i nærværende beslutning beskrevne betingelser for forenelighed med fællesmarkedet. Kommissionen tager til efterretning, at Italien har forpligtet sig til at genanmelde ordningen inden udgangen af 2006.
- Anlæg, hvis formål er almen befordring**
67. Kommissionen medgiver, at finansiering af et befodringsanlæg, hvortil der — af økonomiske eller tekniske årsager — ikke findes nogen gyldige alternativer, ikke vil forvride konkurrencen, og derfor ikke udgør støtte, som omhandlet i artikel 87, stk. 1. Kommissionen har dog aldrig hørt om et sådant tilfælde.
68. Er der tale om tovbaneanlæg, der hovedsagelig skal modsvare befolkningens almene befodringsbehov, finder Kommissionen under alle omstændigheder, at det kan være nødvendigt med indgriben fra staten, eftersom det er lidet sandsynligt, at markeds kræfterne ud fra rent forretningsmæssige be væggrunde foretager de nødvendige investeringer. Støtten til erhvervs grenen skal derfor vurderes på grundlag af traktatens artikel 73.
69. Støtteintensiteten — en subventionsækvivalent før skat på ca. 40 % af investeringen — svarer til et beløb, der synes såvel nødvendigt som rimeligt, for at projektet kan gennemføres. Det skal bemærkes, at lignende støtteintensiteter sædvanligvis anses for acceptable på transportområdet⁽¹⁵⁾.
70. Desuden finder Kommissionen, at det er i Fællesskabets interesse at udvikle virksomhedsformer, der kan lede vejtransporten over mod andre transportformer. Og det er også af fælleseuropæisk interesse, at anlæg, der er beliggende i bjergegne, medvirker til at fastholde befolkningen og beskytte området. Endelig finder Kommissionen ikke, at støtten til nævnte anlæg giver anledning til konkurrenceforvridning i et omfang, der strider mod den fælles interesse. Kommissionen konkluderer derfor, at betingelserne for at kunne være omfattet af artikel 73 er opfyldt, og at den støtte, der ydes i henhold til lov 140/99 til driftsledere af tovbaneanlæg, der skal modsvare den fastboende befolkningens almene befodringsbehov, er forenelig med traktatens regler om statsstøtte⁽¹⁶⁾.
71. Kommissionen tager desuden til efterretning, at Italien har forpligtet sig til at genanmelde ordningen inden udgangen af 2006.

V. **Beslutning**

72. Kommissionen har derfor besluttet at anse støtten for forenelig med fællesmarkedet.«

⁽¹³⁾ Se fodnote 8.

⁽¹⁴⁾ Nærværende beslutning er ikke til hinder for andre vedkommende fællesskabsbestemmelser. Navnlig skal Kommissionen gøre de italienske myndigheder opmærksom på deres forpligtelser i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/9/EF af 20. marts 2000 om tovbaneanlæg til personbefordring (EFT L 106 af 3.5.2000, s. 21).

⁽¹⁵⁾ Kommissionens beslutning af 31.1.2001, N 597/2000, NL — Støtteordning til fordel for særlige industritilslutninger til de indre vandveje; Kommissionens beslutning af 14.9.2001, N 208/2000, NL — SOIT; Kommissionens beslutning af 15.11.2000, N 755/1999, IT-Bolzano.

⁽¹⁶⁾ Jf. fodnote 14.